

Nasze metody pracy parlamentarnej

Za kulisami plenarnych posiedzeń sejmów.

Metody i technika pracy parlamentarnej decydują o intensywności i rzeczowości samej pracy. Pod tym względem praktyka naszego młodego parlamentu da się podzielić na dwa zdecydowanie różne okresy. W pierwszym okresie rzuca się przede wszystkim w oczy istnienie i rola t. zw. konwentu senjorów. Była to instytucja, złożona z liderów stronnictw politycznych. Wszelkimi panowała ona nad sejmem. Tam decydowane były najważniejsze dla państwa sprawy. Stamtąd wychodzili prezesi stronnictw, obarczeni obowiązującymi ogólnymi posłów danego klubu „nakazami”. A już wystąpienia na posiedzeniach plenarnych miały charakter polityczno-wieczowych przemówień, przeznaczonych raczej dla wyborów. Jeżeli dodamy do tego, że każdorazowy gabinet był incoem więcej jak tylko emanacją tegoż sejmów, czyli tegoż konwentu senjorów, a prezydent Rzplitej miał rolę wyłącznie reprezentacyjną, — otrzymamy właściwy obraz ustosunkowania naczelnych władz państwa w owym czasie.

Przy podobnych metodach pracy kilku liderów stronnictw sprawowało władzę ustawodawczą i wykonawczą równocześnie, a główna rola parlamentu, — kontrola nad wykonywaniem ustaw — faktycznie nie istniała, gdyż leżała ona w rękach tejże dyktatorskiej gromady, zwanej konwentem senjorów. Przypomniło to podwójną szkodę: 1) kompletny chaos, 2) projekty ustaw, których nie dało się kompromisowo uzgodnić na konwencie senjorów latami leżały odłożeniem, choćby dotyczyły najważniejszych dziedzin życia państwa. W podobnych warunkach prace komisji sprawowane zostały w najlepszym razie do uzgadniania szczegółów w projektach ustawodawczych, których przyjęcie, odrzucenie lub wreszcie odłożenie ad calendas graecas zgóry było właściwie przesądzone.

Z chwilą osiągnięcia jednolitej większości sejmowej, a częściowo już po maju 1926 roku, wymienione metody pracy uległy zasadniczej przebudowie. Przedewszystkiem nastąpiło faktyczne rozgraniczenie kompetencji i zakresu działania władzy ustawodawczej i wykonawczej, a rząd powoływany jest de facto przez prezydenta Rzplitej. Te dokonane zmiany znajdują niewątpliwie wyraz w opracowywanej obecnie nowej konstytucji, co stanowić będzie bodajże jedną z największych zasług obecnej większości parlamentarnej. Jeśli idzie o technikę prac parlamentarnych, to wobec zniesienia konwentu senjorów cały ciężar tych prac z natury rzeczy przerzucony być musiał na komisje parlamentarne i, rzecz prosta, na poszczególne kluby, których zadaniem jest przedyskutowanie i przygotowanie wszelkich przedłożeń ustawodawczych na posiedzenia komisyjne.

Większość sejmowa, grupująca się w klubie BBWR przystosowała się do zrationalizowanej pracy parlamentarnej i wyłoniła z pośród członków licznego klubu swego t. zw. grupy komisyjne, odpowiadają-

ce mniej więcej komisjom sejmowym. (W sprawach szczególnej wagi, jak to: samorządowej, pracowniczej i in. wyodrębniono oddzielne grupy, złożone z zainteresowanych sił fachowych). Na posiedzeniach grup pracowały są szczegółowo projekty ustaw, złożonych przez rząd lub poszczególne kluby oraz omawiane są projekty, powstałe z własnej inicjatywy danej grupy. Tak pomyślana praca pozwala członkom klubu BBWR przybywać na posiedzenia komisyj z dokładną znajomością przedmiotu, z przemyślanymi, szczegółowo opracowanymi przedłoženiami ustawodawczymi, czy też z rzeczową krytyką tych przedłożeń.

Wszelkie rzeczowe uwagi innych klubów, czy też przedstawicieli rządu, są znowu dyskutowane na zebraniach grup klubu, których posiedzenia odbywają się z reguły przed posiedzeniami komisyj sejmowych. Nie dziwnego, że przyjąwszy takie metody i taką technikę pracy, członkowie klubu większości przybywają na posiedzenia plenarne, przygotowani w zupełności do zajęcia jedno-

litego stanowiska, w sprawach będących na porządku dziennym, a uprzednio już szczegółowo przedyskutowanych i uzgodnionych wewnątrz klubu i z rządem. To też zarzuty pod adresem klubu większości, że na posiedzeniach plenarnych tylko „wstaje i siada” przy głosowaniu, są tylko złośliwymi frazesami, bowiem kluby opozycyjne na posiedzeniach plenarnych też jednolicie „wstają i siadają”, — z tą tylko różnicą, że głosują bez dokładnego przygotowania się przeciw wszystkim niemal projektom rządu lub B. B. W. R.

Czy opozycja sejmowa przystosowała się do nowych metod usprawionej pracy parlamentarnej? Niestety, nie! Pozbawiona osławionego konwentu senjorów i możliwości kompromisowego „pływania” na komisjach oraz wiecowania na plenum, — opozycja w większości wypadków sabotuje prace parlamentarne, a wobec wyborców skarży się, że większość ją terroryzuje, że posłowie BBWR referują „cudze” wnioski (t. zw. wnioski opozycji) itp. By nie być gołosłownymi, przytoczymy chara-

kterystyczny przykład: na posiedzeniu komisji komunikacyjnej zw. ludowej i PPS CKW złożyły dwa wnioski: o ulgowym przewozie chorych włościan i o pragmatyce pracowników kolejowych. Na posiedzenie komisji nie przybyli wnioskodawcy. Wobec tego przewodniczący komisji przydzielił istotnie „cudze” wnioski do zreferowania posłom BBWR, którzy są na posiedzeniach zawsze obecni. Tak się dzieje w bardzo wielu wypadkach. Więcej nawet: posłowie klubów opozycyjnych, by nie tracić djeł poselskich, do sejmów przychodzi, wpisując się do książki obecności, a na posiedzenia nie przychodzą. Tak w szeregu wypadków postąpili posłowie PPS CKW. Inaczej sobie tego tłumaczyć nie można, jak tylko w ten sposób, że składają wnioski w charakterze wyłącznie demonstracyjnym, nie mają potrzeby motywowania ich lub obrony.

Natomiast większość sejmowa, dzięki systematycznej i planowej pracy rozpatruje w najkrótszym czasie wszystkie wnioski, a nie chcąc dopuścić do sabotowania prac sejmów, odbywa posiedzenia i referaty przydziela — niezależnie od tego, czy posłowie opozycji zechcieli być obecni, czy też przez nieprzybycie na posiedzenie chcą grać na zwłokę. Dla usprawnienia prac sejmowych zmieniony został regulamin obrad, a dla uniknięcia długich mów wieczowych ograniczono czas trwania przemówień.

Wolno żywić nadzieję, że pomalutku, a wszystkie kluby będą się musiały przystosować do prac wieczowych w parlamencie — i to byłoby szczęściem dla tak ważnej dla państwa dziedziny ustawodawczej. Do „starych dobrych czasów” p wrota niema.

mb.

Rzemieślniczy bank spółdzielczy.

Wobec bardzo słabo zorganizowanego, jak dotychczas ruchu spółdzielczego wśród rzemiosła, zwłaszcza na terenie stolicy, odbywają się w radzie izb rzemieślniczych konferencje, mające na celu zorganizowanie rzemieślniczego banku spółdzielczego. Narazie uzgadnia się opinie co do charakteru banku pod kątem widzenia składu członków. Następnie prace pójdą w kierunku zbierania deklaracji i dalszych etapów organizacyjnych banku. Powodzenie tej akcji zależy jest w wysokim stopniu od stanowiska samego rzemiosła, które powinno szczyć ideę spółdzielczości i we własnym interesie zebrać w najbliż-

szym czasie znaczniejszą ilość deklaracji. Teren działania banku rzemieślniczego narazie ma objąć Warszawę. Po utworzeniu rzemieślniczego związku rewizyjnego projektowane jest utworzenie centralnego banku, którego działalność obejmie cały kraj, a więc wszystkie rzemieślniki Polski. W ten sposób zostałaby zrealizowana sprawa, która od szeregu lat jest wysuwana jako jeden z najważniejszych postulatów gospodarczych rzemiosła.

Równocześnie rada izb rzemieślniczych prowadzi akcję zmierzającą do zapewnienia kredytowej pomocy państwowej dla spółdzielni.

Kolonje dla dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i ziem zachodnich.

Związek obrony kresów zachodnich czyni już przygotowania do urzadzenia w roku bieżącym kolonij letnich dla dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i ziem zachodnich, wzorem lat ubiegłych.

W dniach najbliższych odbędą się we wszystkich województwach posiedzenia miejscowych komitetów kolonialnych, na których omówione zostaną możliwości tej akcji w roku bieżącym. W początkach marca odbędzie się w Warszawie zjazd centralnego komitetu

kolonialnego, na którym sprawa urzadzenia tegorocznych kolonij zostanie ostatecznie zdecydowana.

Akcja kolonialna dla dzieci polskich prowadzona jest przez związek obrony kresów zachodnich od 9 lat bez przerwy; począwszy od r. 1923 sprawa dzono na kolonie letnie do kraju około 62.000 dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i ziem zachodnich. W roku ubiegłym akcja kolonialna objęła przeszło 8.000 dzieci.

Kiereński o zgubie Rosji.

PRZEPOWIEDNIA UPADKU SOWIETÓW.

W jednym z dzienników angielskich ukazał się wywiad z Aleksandrem Kiereńskim, który oświadcza między innymi, że po raz pierwszy od lat 13 jest pełen optymizmu co do obalenia reżimu bolszewickiego w Rosji.

Kiereński uważa, że rok 1932

Przejazdy szeregowych kolejami.

Minister komunikacji w porozumieniu z ministrem spraw wojskowych wydał zarządzenie w sprawie kontroli na peronach kolejowych i w wagonach nie zawodowych szeregowych.

W ostatnich czasach stwierdzono, że po skasowaniu 50 proc. ulgi przy przejazdach szeregowych na podstawie przepustek, częstokroć udają się oni w podróż wogóle bez biletów. W związku

z tym minister komunikacji polecił obostrzyć kontrolę przy wpuszczaniu szeregowych niezawodowych na perony, oraz przeprowadzać w miarę potrzeby doraźne kontrole w wagonach i na stacjach wejściowych.

W wypadkach, gdy szeregowy znajduje się w wagonie bez biletu należy go z pociągu usunąć przy ewentualnej pomocy policji lub żandarmerji.

ś. p. Kazimierz Ehrenberg

Jak to już donosiliśmy w Genewie zmarł nagle dziennikarz-publicysta Kazimierz Ehrenberg.

Ś. p. Kazimierz Ehrenberg urodził się w roku 1873, jako syn rzeźbiarza i poety, Gustawa Ehrenberga, twórcy pieśni „O cześć wam panowie magnaci”, który za udział w walkach niepodległościowych, został skazany na osiedlenie na Syberji. Po powrocie z Syberji osiadł ojcowie Kazimierza Ehrenberga w Krakowie i tu ś. p. Kazimierz ukończył gimnazjum.

Podczas swoich studiów uniwersyteckich rozpoczął pracę dziennikarską najpierw w redakcji „Czasu”, a potem „Głosu Narodu”. Z początkiem XX stulecia przeniósł się do Warszawy, gdzie początkowo pracował w redakcji „Wieku”, a następnie objął stanowisko redaktora politycznego „Kurjera Porannego”, które to stanowisko zajmował do maja ubiegłego roku, kiedy to został sprawozdawcą politycznym cagranicznym „Gazety Polskiej” z siedzibą w Paryżu i Genewie.

W czasie wojny światowej ś. p. Kazimierz Ehrenberg wyjechał do Moskwy, gdzie był redaktorem „Echa Polskiego”, a w Petersburgu redaktorem politycznym „Dziennika Polskiego”.

Ś. p. Kazimierz Ehrenberg był odznaczony komandorem orderu Polonia Restituta i krzyżem oficerskim Legji Honorowej. Pozostawia wdowę i dwu synów, z których jeden jest dziennikarzem, drugi inżynierem.

